

Dato 3. april 2017

Sagsnr.
2017 - 2372

Aktid.
507161

PLO Analyse

Goodwill i almen praksis i 2016

Hovedbudskaber

- Antallet af praksishandler er faldet svagt i 2016, men ligger fortsat på et højt niveau.
- Antallet af praksishandler uden goodwill (nulhandler) er steget og befinder sig på et højt niveau.
- I 2016 faldt goodwillprocenten på ny, efter der i 2015 var registreret en mindre stigning. Den gennemsnitlige goodwillprocent er nu på det laveste niveau i den periode (2001-2016), hvor PLO har data om goodwill.
- Variationen i betalt goodwill er betydelig på tværs af regionerne. Goodwill er lavest i Region Nordjylland og højest i Region Midtjylland og Region Hovedstaden.

Baggrund

Goodwill bliver betalt, når lægen overtager en almen praksis med et allerede etableret patientgrundlag. Det tager normalt en årrække at opnå den samme indtægt i en nystartet praksis uden patientgrundlag sammenlignet med en etableret lægepraksis. Goodwill kan derfor betragtes som den merværdi, en etableret praksis har i forhold til en nystartet praksis i form af forventet indtjening.

De praktiserende læger har kollegialt fastsat et loft for den pris, som en almen praksis kan handles til. Praktiserende læger kan derfor maksimalt købe og sælge praksis til en pris beregnet som gennemsnittet af de tre sidste års omsætning tillagt 36 procent.

PLO's bestyrelse har besluttet, at der én gang om året kan offentliggøres tal for goodwill på lands- og regionsniveau.

Praksishandler

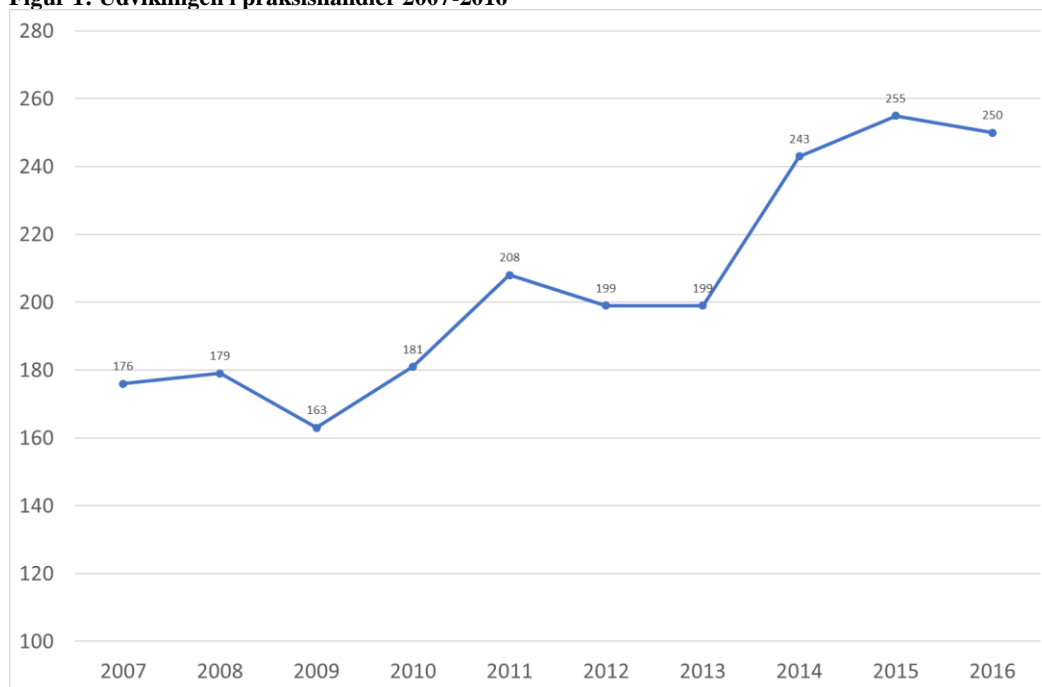
Antallet af praksishandler tog et spring opad i 2014 og har siden holdt et højere niveau end i de foregående år. I 2016 var der samlet 250 praksishandler¹, hvilket var et svagt fald i forhold til 2015, hvor der var 255 praksishandler.

---

¹ I opgørelsen af det samlede antal praksishandler indgår ikke familiehandler samt handler med anpartsselskaber. Praksis, der lukker eller overdrages til kompagnoner, er medtaget som handler under den antagelse, at praksis ville have været solgt, hvis det havde været muligt.

Udviklingen i antallet af praksishandler er ikke overraskende set i lyset af de praktiserende lægers aldersfordeling, hvor store årgange i disse år er på vej på pension.

Figur 1: Udviklingen i praksishandler 2007-2016

Det er både en markant stigning i antallet af handler med kompagniskabspraksis, hvor der siden 2007 er sket en fordobling i antal handler, og en lidt mindre markant stigning i antallet af handler med solopraksis, der har drevet udviklingen.

Modsat har antallet af handler med delepraksis udvist en faldende tendens over perioden, hvilket blandt andet hænger sammen med ændrede regler for delepraksis, hvor delepraksistilladelsen med overenskomsten i 2014 blev gjort personlig.

I forhold til 2015 er antallet af handler med kompagniskabspraksis i 2016 steget til 134 fra 123, mens antallet af handler med solopraksis er faldet fra 97 til 90. Antallet af handler med delepraksis er faldet fra 35 i 2015 til 26 i 2016.

Tabel 1: Udviklingen i praksishandler 2007-2016

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal handler i beregning i alt	176	179	163	181	208	199	199	243	255	250
Heraf										
Delepraksis	50	52	29	27	30	36	33	36	35	26
Solopraksis	58	52	61	51	88	63	83	81	97	90
Kompagniskabspraksis	68	75	73	103	90	100	88	126	123	134
Heraf lukning uden køber	26	11	34	25	43	14	28	16	18	29

3/5

Ud af de 250 handler, der indgår i goodwillberegningen for 2016, er 29 af praksisserne lukket, hvilket er en betydelig stigning efter nogle år på et lavere niveau.

Lukkede praksis, hvor der ikke er nogen læger, der ønsker at overtage praksis, er et karakteristika i lægedækningstruede områder.

Goodwillprocent og nulhandler

I 2016 var den gennemsnitlige goodwillprocent på 44 pct. inklusiv nul-handler².

Det er et fald på 4,2 procentpoint i forhold til 2015. Den stigning i goodwill, der blev registreret i 2015, var dermed ikke udtryk for, at den nedadgående udvikling i betalt goodwill i almen praksis var vendt.

Tabel 2: Antal praksishandler og gennemsnitlig goodwillprocent 2007 til 2016 (inkl. nul-handler)

År	Antal handler til		Gennemsnitlig	
	beregning	Antal nul-handler	goodwillprocent	Antal max-handler
2007	175	30	68,6	8
2008	179	26	63,1	6
2009	163	39	50,9	3
2010	181	38	53,9	3
2011	208	54	48,7	1
2012	199	27	55,8	3
2013	199	37	50,1	0
2014	243	65	46,9	0
2015	255	56	48,2	0
2016	250	69	44,0	0

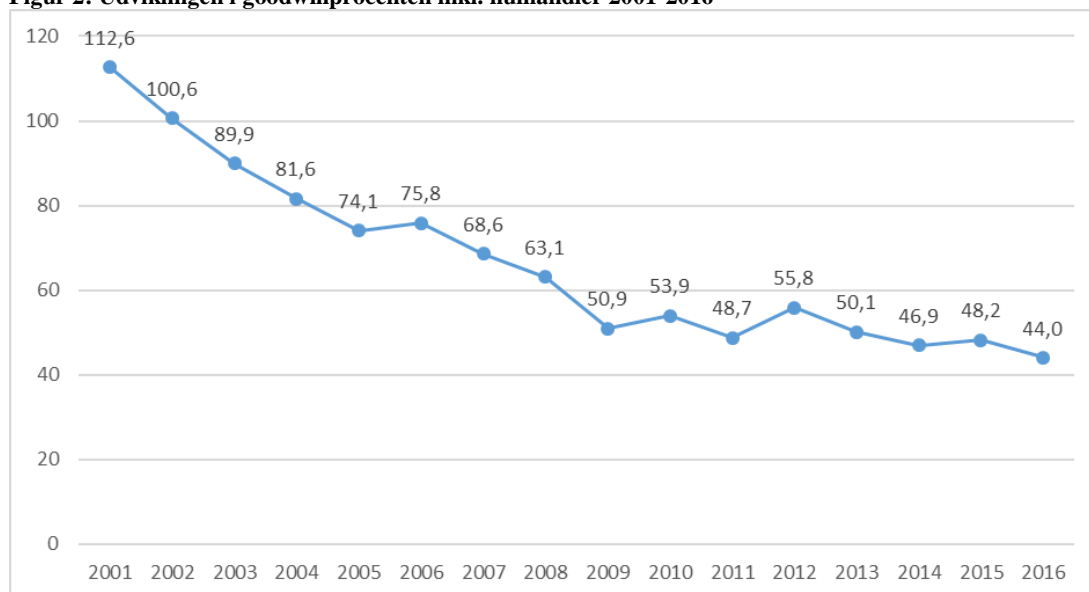
Den gennemsnitlige goodwill i 2016 er den hidtil lavest registrerede i den periode, hvor PLO har data om goodwill. I 2001 lå den gennemsnitlige goodwill på 112,6 pct. Der er således inden for en relativt lille årrække sket et voldsomt fald i værdien af almen praksis.

En af forklaringerne på den faldende goodwillprocent er et stigende antal nulhandler. Antallet af nulhandler toppe i 2016 med 69 nulhandler. Fra 2015 til 2016 steg antallet af nulhandler fra 56 til 69. Ud af de 69 nulhandler³ i 2016 er 29 praksis lukket, 19 praksis er ophørt, tre praksis er overdraget, én praksis er udvidet, og 17 praksis er solgt til en anden læge uden goodwill.

Goodwill i de handler, hvor der faktisk er betalt goodwill, er også faldende. Den gennemsnitlige goodwillprocent uden nulhandler er faldet fra 2015 til 2016 med 1,5 procentpoint og er i 2016 beregnet til 60,3. Den faldende goodwill ses også af, at der ikke siden 2012 er sket en praksishandel til maksimalpris.

² En nul-handel kan fx opstå ved lukning af praksis, hvis kompagnon(er) overtager praksis, eller hvis praksis videregives til en anden læge, uden at der betales goodwill.

³ Ved fem af de registrerede nulhandler har der været penge involveret ved overdragelsen, men beløbene har været for små til at blive registreret som egentlig goodwill.

Figur 2: Udviklingen i goodwillprocenten inkl. nulhandler 2001-2016

Goodwillprocent i regionerne

Ikke overraskende er der flest praksishandler i Region Hovedstaden, der er langt den største region. Her er der handlet 93 praksis. Der er sket færrest handler i Region Nordjylland, der er den mindste region. Her er der handlet 26 praksis.

Tabel 3: Antal praksishandler og gns. goodwillprocent fordelt på region inkl. nul-handler, 2016

Region	Antal handler	- heraf antal nulhandler	Gennemsnitlig goodwillprocent	Maks pct. andel af goodwill
Nordjylland	26	16	15,1	67
Midtjylland	56	15	54,8	131
Syddanmark	47	14	36,4	104
Hovedstaden	93	12	54,3	123
Sjælland	28	12	24,5	71
<i>i alt</i>	250	69	44,0	131

Nulhandlerne udgør procentvis en stor andel af det samlede antal handler i de mest lægedækningstruede regioner, Nordjylland og Sjælland, med en nulhandelsandel på henholdsvis 62 pct. og 43 pct.

Variationen i den gennemsnitlige goodwill er stor på tværs af regionerne, og udsvingene kan være store fra år til år på regionalt niveau, hvilket dels skyldes, at der i nogle regioner er forholdsvis få handler, hvorved den enkelte handel vægter meget i gennemsnittet, dels at der kan være stor variation i goodwill inden for regionerne, og at gennemsnittet derfor afhænger af, hvilke områder der er handlet praksis i.

Det generelle billede er, at den gennemsnitlige goodwill er højest i Region Hovedstaden og Region Midtjylland, mens den er lavest i Region Nordjylland.

Den højeste betalte goodwillprocent i 2016 lå på 131 pct., og denne handel blev gennemført i Region Midtjylland.

Tabel 4: Antal praksishandler og gns. goodwillprocent fordelt på region ekskl. nulhandler, 2013-2016

Region	Antal handler			Antal nul-handler			Gennemsnitlig goodwillprocent		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Nordjylland	7	8	10	15	20	16	27,9	43,6	39,2
Midtjylland	48	64	41	12	14	15	75,4	74,3	74,8
Syddanmark	38	40	33	15	8	14	64,3	59,4	51,8
Hovedstaden	63	63	81	10	9	12	65,4	58,7	62,4
Sjælland	22	24	16	13	5	12	46,0	46,3	42,9
<i>i alt</i>	<i>178</i>	<i>199</i>	<i>181</i>	<i>65</i>	<i>56</i>	<i>69</i>	<i>61,7</i>	<i>61,8</i>	<i>60,3</i>